

**CHET TILINI O‘RGANISHDA QO‘SHIQLARNING O‘RNI.
РОЛЬ ПЕСНИ В ИЗУЧЕНИИ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА.
THE ROLE OF SONGS IN LEARNING A FOREIGN LANGUAGE.**

Mamasobirova Dilzoda Rasuljon qizi

Farg‘ona davlat universiteti

Filologiya va tillarni o‘qitish ingliz tili

22.113-guruh talabasi

dilzoda774@gmail.com

Annotasiya: Musiqa nafaqat his-tuyg‘ularimiz va sezgirligimizni faollashtiradi, balki chet tillarini o‘rganishda ham samarali vosita bo‘lishi mumkin. Musiqa tinglash biz ko‘pincha bo‘sh vaqtimizda zavqlanish uchun qiladigan ish bo‘lgani uchun, sevimli qo‘shiqlarimizni tinglab ingliz tilini o‘rganish stresssiz tajribadir. Ushbu maqolada musiqa tinglagan holda ingliz tilini o‘rganish samarali va ko‘p afzalliklarga ega ekanligini isbotlayman.

Kalit so‘zlar: kontekst, arxaik so‘zlar, aqliy manipulatsiya, qo‘shiq repertuari, musiqiy ta‘lim

Abstract: Music not only activates our feelings and sensitivity, but can also be an effective tool for learning foreign languages. Since listening to music is something we often do for fun in our free time, learning English by listening to our favorite songs is a stress-free experience. In this article, I will prove that learning English while listening to music is effective and has many advantages.

Keywords: context, archaic words, mental manipulation, song repertoire, music education

Аннотация: Музыка не только активизирует наши чувства и чувствительность, но также может быть эффективным инструментом изучения иностранных языков. Поскольку прослушивание музыки — это то, чем мы часто занимаемся для развлечения в свободное время, изучение английского языка под прослушивание наших любимых песен — это занятие без стресса. В

этой статье я докажу, что изучение английского языка под музыку эффективно и имеет множество преимуществ.

Ключевые слова: контекст, архаичные слова, мысленные манипуляции, песенный репертуар, музыкальное образование.

Ingliz tilini qo'shiqlar bilan o'rganish nafaqat ingliz tili balki boshqa tillarni ham qo'shiqlar bilan o'rganish -talaffuz qobiliyatini yaxshilashning eng yaxshi usuli. Ko'pgina ingliz tilini o'rganuvchilar (hatto ilg'orlar ham!) ingliz tilini to'g'ri talaffuz qilish bilan doimo kurashadilar. Ingliz tilidagi ba'zi tovushlarni asl ingliz tilida so'zlashuvchi tomonidan to'g'ri ishlab chiqarish juda qiyin. Mahalliy aholining o'z qo'shiqlarini tinglash muayyan tovushlar qanday eshutilishini tushunishga yordam beradi. Bundan tashqari, mahalliy qo'shiqchilar bilan birga qo'shiq kuylash inglizcha tovushlarni yaxshiroq ifodalash va o'zingizga yoqqan aksentni egallashga yordam beradi. Musiqiy ta'lim bolalarda til ko'nikmalarini yaxshilaydi va rivojlantiradi. Musiqa miyani rag'batlantiradi, o'zining xilma-xil tovushlari va matni bilan o'quvchilar qisqa vaqt ichida katta hajmdagi so'z boyligiga ega bo'ladilar. Musiqa, shuningdek, boshqa tillar bilan tanishishni ta'minlaydi, bu esa o'quvchining boshqa tilda tushunish va muloqot qilish qobiliyatiga asos yaratadi. Qo'shiqlar bolalar ikkinchi tilini o'rganishida muhim ro'l o'ynaydi.

Qo'shiqlarning dunyo bo'ylab chet tilini o'rganishida foydalanilganligi bunga yorqin namunadir. Chet tilini o'rganishda qo'shiqlardan foydalanish o'rganuvchilarning zavqini oshiradi va chet tilini o'rganishga yanada qattiqroq bel bog'lashiga yordam beradi. Musiqa qanday voqea sodir bo'layotganiga qiziqishni oshirishi va o'quvchilar ishtirok etadigan tadbirlarga ko'proq ishtiyoq olib kelishi mumkin.

Aksariyat bolalar qo'shiq kuylashni yaxshi ko'radilar va ular odatda chet tilini o'rganishda odatdagidan yoqimli o'zgarish bo'lishi mumkin. O'qituvchi uchun sinfda qo'shiqlardan foydalanish belgilangan o'quv dasturiga rioya qilganga qaraganda yoqimli bo'lishi mumkin. Qo'shiqlarni istalgan miqdordagi talabalarga o'rgatish mumkin va. Hatto imkoniyatlari cheklangan o'qituvchilar ham ulardan samarali

foydalanishlari mumkin. Qo‘shiqlar ijro etish yosh bolalarning chet tilini o‘rgatishida muhim ro‘l o‘ynaydi.

Yosh o‘quvchilar sinfida qo‘shiqlardan foydalanishning afzalliklaridan biri ularning moslashuvchanligidir. Qo‘shiqlar bir qator maqsadlarda ishlatiladi va ular qimmatli pedagogik vositadir. Qo‘shiqlar yosh o‘quvchilarga tinglash qobiliyatlarini yaxshilashga, nutq qobiliyatlarini yaxshilashga, talaffuzga yordam beradi. Qo‘shiqlar lug‘at, jumla tuzilmalarini o‘rganishda ham foydali vosita bo‘lishi mumkin. Sinfda qo‘shiqlardan foydalanishning eng katta foydasi shundaki, ular qiziqarli bo‘lishi mumkin. Qo‘shiqlar tinglash qobiliyatini yaxshilashga ham yordam beradi, chunki ular o‘quvchilarning intonatsiya va ritmning turli shakllarini tinglashda yordam beradi. Moriya (1988) Osiyo tillari va ingliz tillari o‘rtasidagi fonemik farqlar tufayli ingliz tilini o‘rganuvchilar osiyo tilida talaffuz qilish uchun qo‘shiqlardan foydalanishning ahamiyatini ta’kidlaydi. Qo‘shiqlar lug‘atni mashq qilish imkoniyatini berishi mumkin. Ular odatda lug‘atni o‘rganish uchun kontekstni ta’minlay oladigan mavzu yoki mavzuga asoslangan bo‘ladi. Ko‘pchilik bolalar qo‘shiqlari bir bo‘g‘inli so‘zlar bilan ifodalanadi, ularning ko‘plari tez-tez takrorlanadi. Bu takrorlash ushbu so‘zlarga ko‘proq ta’sir qiladi va so‘z boyligini yaxshilashga yordam beradi. An’anaviy va mashhur ingliz qo‘shiqlarida ishlatiladigan ba’zi lug‘atlar past chastotali va arxaik so‘zlardan foydalanish tufayli til o‘rganuvchilarga qiyinchiliklar tug‘dirishi mumkin. Qo‘shiqlar sinfda o‘qitiladigan savollarni mustahkamlash uchun ishlatiladi. Ba’zi saytlarda bolalar qo‘shiqlari matni bilan joylanadi bu o‘quvchilarni mustaqil o‘zlari o‘zlarining ustida ishlashiga yordam beradi. Oddiy bolalar qo‘shig‘idagi iboralar ko‘pincha oddiy suhbatda foydalaniladi. Ammo, shunga qaramay, o‘qituvchi qo‘shiq tanlashda ehtiyot bo‘lishi kerak, chunki ba’zi qo‘shiqlar odatda inglizcha suhbatda ishlatilmaydigan tartibsiz jumla va so‘zlardan tarkib topgan bo‘lishi mumkin.

Jolly (1975) ga ko‘ra, qo‘shiqlardan foydalanish ham o‘quvchilarga maqsadli til madaniyatini yaxshiroq tushunishga yordam berishi mumkin. Qo‘shiqlar madaniyatni aks ettiradi. “Til va musiqa madaniy voqelikni juda yaxshi yetkazish uchun

qo'shiqlarda o'zaro bog'langan betakror yo‘l” .Bu kattalar uchun qo'shiqlarga ko'proq tegishlidir , ammo yosh o'quvchilarga mavsumiy yoki tarixiy narsalarni o'rganish imkoniyati berilishi mumkin.

Ehtimol, yosh o'quvchida qo'shiqlardan foydalanishning eng aniq afzalligi - ular zavqliligi.Ko'pgina bolalar qo'shiq aytishni yaxshi ko'radilar va odatda ular qo'shiqlar yordamida yaxshi javob berishadi.Sinfdan qo'shiqlardan foydalanishning muhim afzalliklari bor:

1.Qo'shiqlar kundalik sinf tartibiga rang-baranglik keltirishi mumkin. Bu xilma-xillik qiziqish va e'tiborni rag'batlantiradi, bu esa sinf motivatsiyasini saqlab qolishiga, o'quvchilarga yuqori natijalarga erishishga yordam beradi.

2.Qo'shiqlar, xususan, xor qo'shiq aytish sinfni xavfli bo'lmagan muhitga aylantiradigan bo'shashgan va norasmiy muhitni yaratishga yordam beradi. Xavotirni kamaytirish orqali qo'shiqlar o'quvchilarning qiziqishini oshirishga yordam beradi va ularni maqsadli tilni o'rganishga undaydi.Talabalar qo'shiqlarni o'qishdan ko'ra ko'pincha o'yin-kulgi deb bilishadi va shuning uchun qo'shiqlar orqali ingliz tilini o'rganishni qiziqarli va yoqimli deb hisoblaydi.

3.Musiqa maktabda qiyin vaqtni boshdan kechirayotgan o'quvchilarga yutuqlarning hissiy yuksakligini his qilish imkoniyatini beradi.

4.Ijobiy kutish bilan olingan va musiqaning ramziy tasvirlari orqali aqliy manipulyatsiya qilingan ma'lumotlar ijodiy tushunchalar uchun kengaytirilgan neyron tarmoqlarga ulanishi mumkin.

5. Til ko'nikmalari - musiqasiz asbobini o'rganish, shuningdek, miyaning inson tilini qanday tushunishini yaxshilaydi, bu esa talabalarga ikkinchi tilni o'rganishga yordam beradi.

6.Yaxshilangan test ballari – Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, maktabda yuqori sifatli musiqasiz ta'limi dasturiga jalb qilingan o'quvchilar musiqasiz bilan shug'ullanmaydigan o'quvchilarga qaraganda testlarda yaxshiroq natija ko'rsatishadi.

7.Talaffuz qobiliyatlarini yaxshilaydi

8. Yangi lug'atni yodlashni osonlashtiradi.

9. Yangi lug'at hajmini kengaytiradi.
10. Bu stresssiz o'rganish jarayoni
11. Bolalarning motorli ko'nikmalarini qo'llab-quvvatlaydi
12. Britaniya/Amerika pop madaniyatini o'rganishni qo'llab-quvvatlaydi

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Usmonova, D. S., & Usmonova, K. E. (2022, October). PHONEME THEORY IN LINGUISTICS SCHOOLS. In *INTERNATIONAL CONFERENCES* (Vol. 1, No. 13, pp. 6-9).
2. Usmonova, D. S., & Djalolov, Z. J. (2022, October). THE ROLE OF CULTURE IN TRANSLATION PROCESS. In *INTERNATIONAL CONFERENCES* (Vol. 1, No. 8, pp. 160-163).
3. Ubaydullayeva, Durдона, and Muhammadjon Tojiboyev. "TRANSLATION IS THE STUDY OF LINGUISTIC AND LITERARY." Academic International Conference on Multi-Disciplinary Studies and Education. Vol. 1. No. 1. 2023.
4. Ubaydullaeva, D. (2022). ҲОЗИРГИ ЗАМОН ТИЛШУНОСЛИГИДА ҚЎШМА ГАПЛАР ТАВСИФИ, ТАСНИФИ ВА МЕТАТИЛИ МАСАЛАЛАРИ. *Science and innovation*, 1(В6), 560-564.
5. Ubaydullaeva, D. (2022). PROBLEMS OF DESCRIPTION, CLASSIFICATION AND METATALOGY OF COMPLEX SENTENCES IN MODERN LINGUISTICS. *Science and Innovation*, 1(6), 560-564.
6. Ubaydullayeva, D., & Raxmonqulova, M. (2022). TILSHUNOSLIKDA IJTIMOIIY YO'NALISHNING TARAQQIYOTI. *Science and innovation*, 1(В6), 869-873.
7. Ismoilova, D. (2021). Pragmatic failure in the heterogeneous
8. G'opporova, N., & Ubaydullayeva, D. (2022). A COMMUNICATIVE PRAGMATIC STUDY OF MEANS OF EXPRESSING DIRECTIVE SPEECH ACTS IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES. *Евразийский журнал академических исследований*, 2(12), 825-827.

9. Ubaydullayeva, D., & Raxmonqulova, M. (2022). DEVELOPMENT OF SOCIAL DIRECTION IN LINGUISTICS. *Science and Innovation*, 1(6), 869-873.
10. Gulyora, A., Odina, A., Asadbek, A., & Durdona, A. (2023). LEXICAL AND SEMANTIC TRANSFORMATION IN WRITTEN TRANSLATION. "RUSSIAN" ИННОВАЦИОННЫЕ ПОДХОДЫ В СОВРЕМЕННОЙ НАУКЕ, 9(1).
11. Kamolaxon, A., Shahina, A., Nodiraxon, A., & Gavharoy, A. (2023). TRANSLATION OF PHRASES AND TERMS RELATED TO INTERNATIONAL AND INTERSTATE POLITICAL AND ECONOMIC ORGANIZATIONS. DENMARK" THEORETICAL AND PRACTICAL FOUNDATIONS OF SCIENTIFIC PROGRESS IN MODERN SOCIETY", 14(1).